

DRUHÁ KAPITOLA

ZODPOVEDNOSŤ ZA ŠKODU

1. Predchádzanie hroziacim škodám (prevencia)

Povinnosť správať sa tak, aby sa predišlo vzniku škody, je obsiahnutá vo všetkých troch skúmaných právnych odvetviach. Je tak právne zakotvený systém, ktorého prvoradým účelom nie je spravodlivá náprava a odstránenie následkov, ktoré vznikli porušením právnych povinností, ale predchádzanie vzniku takýchto škodlivých následkov.

V skúmaných právnych odvetviach je upravená prevažne prevencia vzniku škôd, no Zákonník práce obsahuje v § 178 ods. 1 aj povinnosť zamestnanca počínať si tak, aby nedošlo ani k bezdôvodnému obohateniu.

1.1 Občianskoprávna úprava

Základná úprava prevencie pred vznikom škôd je ustanovená v Občianskom zákonníku a možno ju charakterizovať ako spôsob predchádzania ohrozeniu, resp. porušeniu práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov. Zásadu prevencie zdôrazňuje Občiansky zákonník v celom svojom obsahu, napríklad v § 3, § 6 alebo v § 43 OZ, najvýraznejšie sa však princíp prevencie v Občianskom zákonníku prejavuje pri úprave zodpovednosti za škodu, keďže Občiansky zákonník ustanovuje jednak všeobecnú (generálnu) preventívnu povinnosť (§ 415 OZ) a jednak osobitné (konkrétne, špeciálne) preventívne povinnosti uložené v § 417 až 419 OZ.²

V ustanovení § 415 OZ je ustanovená povinnosť každého počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí. Ustanovenie § 415 OZ sa považuje za generálnu normu občianskoprávnej prevencie, je však potrebné otvorene povedať, že zásada občianskoprávnej prevencie vzniku škôd je jednou zo základných zásad občianskeho práva.

² LAZAR, J. a kol. *Základy občianskeho hmotného práva*. Bratislava : Iura Edition, 2000, s. 232.

Každý je povinný pri akomkoľvek svojom počínaní zachovávať vždy taký stupeň pozornosti, ktorý možno vzhľadom na konkrétnu časovú a miestnu situáciu od neho rozumne požadovať. Toto ustanovenie však neukladá povinnosť predvídať každý v budúcnosti možný, t. j. čo i len potenciálny vznik škody.

Každé konanie, ktoré má za následok vznik škody, sa považuje za porušenie povinnosti vyplývajúcej z § 415 OZ a je teda protiprávnym úkonom. Prevenčná povinnosť všeobecne definovaná v § 415 OZ však musí mať v jednotlivých prípadoch vyvodzovania zodpovednosti za škodu konkrétny obsah, teda v každom jednotlivom prípade vyvodzovania zodpovednosti za škodu je nevyhnutné argumentačne pomenovať a aj dôkazne preukázať, na akú aktivitu bol zodpovedný subjekt povinný – t. j. niečo dať, konať, opomenúť alebo strpieť, aby sa predišlo vzniku škody.

Obsah prevenčnej povinnosti vyplývajúcej z § 415 OZ je základným právnym ustanovením pri vyvodzovaní zodpovednosti voči chovateľovi domácky chovaného zvierťaťa, ktoré spôsobilo škodu (najčastejšie pes). V takýchto prípadoch sa berie ohľad na to, že chovateľ psa by mal predpokladať, že pes sa môže správať nebezpečným a neočakávaným spôsobom, a teda chovateľ by mal byť v každej situácii pripravený zvládnuť neprímeranú reakciu zvierťaťa, lebo jeho povinnosťou je zaistiť psa takým spôsobom, aby bola zabezpečená ochrana okolia, najmä ostatných osôb. Vychádza sa pritom z názoru, že ak sa niekto pre chov zvierťaťa rozhodne, je potrebné, aby sa zoznámil so všetkým, čo s chovom súvisí, a v rámci plnenia zákonom ustanovenej prevenčnej povinnosti musí byť v každom okamihu pripravený predchádzať novej škode spôsobenej zvierateľom.

Obsah prevenčnej povinnosti pritom úzko súvisí s konkrétnymi okolnosťami, najmä s miestom, kde sa chovateľ so zvierateľom nachádza, pretože pobytom na mieste, kde priamo nehrozí vznik škody na zdraví alebo majetku tretích osôb, alebo na mieste, kde okolnosti (napr. zvýšený pohyb osôb) riziko vzniku škody podstatne zvyšujú, sú na chovateľa z hľadiska predchádzania vzniku škody kladené rozdielne nároky.

Ak rodič maloletého neurobil dostatočné opatrenia na to, aby sa pes neocitol s maloletým v bližšom kontakte, a ani priebežne nedozeral na maloletého napriek tomu, že vedel o voľnom pohybe psa v jeho blízkosti, rodič zanedbal riadny dohľad nad maloletým. Ak zanedbá rodič maloletého dieťaťa, ktorému bola inou osobou spôsobená škoda, dohľad nad maloletým, nemožno túto skutočnosť hodnotiť ako spoluzavinenie poškodeného maloletého; v uvedenom

prípade rodič maloletého dieťaťa zodpovedá za škodu podľa § 420 a § 438 OZ spoločne s tými, ktorí škodu spôsobili.

Pri vyvodzovaní zodpovednosti spôsobenej porušením všeobecnej preventívnej povinnosti podľa § 415 OZ je potrebné v každom konkrétnom prípade (*per questio facti*) zohľadniť nastolený skutkový stav. Napríklad zodpovednosť správcu pri starostlivosti o horské chodníky má iné medze občianskoprávnej prevencie ako zodpovednosť správcu pri starostlivosti o mestské chodníky. Preto ak bol horský chodník riadne udržiavaný a jeho stav kontrolovaný v primeraných intervaloch (t. j. primeraných reálnemu nebezpečenstvu jeho poškodenia, resp. opotrebovania prevádzkou na turistickom chodníku), a napriek tomu nepredvídateľná chyba pri jeho prechádzaní spôsobila škodu, nedošlo ku vzniku škody následkom toho, že by bola porušená všeobecná prevenčná povinnosť podľa § 415 OZ.

Porušenie prevenčnej povinnosti podľa § 415 OZ však nespočíva len v nedostatočnej údržbe chodníka pre chodcov, ale môže k nemu dôjsť aj chýbajúcim upozornením chodcov pre prípad, že včasné odstránenie následkov klimatických javov nebude vždy možné. Aj takéto opatrenie totiž môže škode zabrániť.

Okrem všeobecného ustanovenia predchádzania škodám upraveného v § 415 OZ má Občiansky zákonník aj osobitné preventívne ustanovenia. Podľa § 417 OZ je každý, komu škoda hrozí, povinný zakročiť na jej odvrátenie spôsobom primeraným okolnostiam ohrozenia (tzv. preventívna zakročovacia alebo zasahovacia povinnosť).

Ak ide o vážne ohrozenie, má ohrozený právo domáhať sa, aby súd uložil vykonať vhodné a potrebné opatrenia na odvrátenie hroziacej škody (tzv. prevencia súdom). Súd môže uložiť povinnosť vykonať vhodné a potrebné opatrenia nariadením neodkladného opatrenia podľa § 324 CSP alebo meritórnym rozhodnutím vo veci. V rámci jeho aplikácie musí byť jednak preukázané, že v čase rozhodovania súdu existuje vážne ohrozenie žalobcu (ohrozený má právne postavenie žalobcu) alebo jeho majetku, pričom nie je podmienkou, aby vznik škody hrozil bezprostredne. Pre uloženie povinnosti vykonať vhodné a potrebné opatrenia na odvrátenie hroziacej škody postačuje, ak ide zatiaľ len o ohrozenie, ktoré je však vážne a v dôsledku ktorého škoda vznikne v budúcnosti.

Pri ukladaní povinnosti vykonať vhodné a potrebné opatrenia na odvrátenie hroziacej škody súd musí mať dostatočne zistené, či uložené opatrenie bude

vhodné a primerané, a predovšetkým či bude skutočne naplnený preventívny charakter § 417 ods. 2 OZ.

Žaloba podľa § 417 ods. 2 OZ môže byť úspešná len vtedy, keď je tu vážne ohrozenie v čase rozhodovania súdu; ak toto ohrozenie spočíva v konaní žalovaného, je potrebné, aby k tomuto konaniu už došlo alebo aby bolo aspoň preukázané, že žalovaný takto hodlá konať. Na úspešnosť žaloby teda nestačí preukázanie len toho, že žalovaný by takto (t. j. spôsobom vážne ohrozujúcim žalobcu) mohol konať v budúcnosti, ale je potrebné preukázať skutočnosti na skutkové zistenie, že žalovaný hodlá takéto konanie uskutočniť.

Ďalšími formami špeciálnej prevencie vzniku škôd sú nutná obrana a krajná núdza. Nutná obrana je konanie, ktorým sa osoba bráni proti hroziacemu alebo trvajúcemu útoku. V skúmaných odvetviach je nutná obrana špecifikovaná napríklad v § 418 ods. 2 OZ.

Krajná núdza je právny stav vylučujúci protiprávnosť konania osoby nachádzajúcej sa v krajnej núdzi, ak odvracia priamo hroziace nebezpečenstvo, ktoré sama nevyvolala. V skúmaných odvetviach je krajná núdza špecifikovaná napríklad v § 181 ods. 2 ZP alebo v § 418 ods. 1 OZ.

Všeobecne platí pravidlo, podľa ktorého ten, kto odvracal hroziacu škodu, má právo na náhradu účelne vynaložených nákladov a na náhradu škody, ktorú pri tejto činnosti utrpel. Tieto nároky má aj voči tomu, v záujme koho konal, najviac však v rozsahu zodpovedajúcom odvrátenej škode.

Takáto právna úprava predchádzajúca hroziacim škodám ukladá povinnosť osobe, ktorej hrozí vznik škody, právo zakročiť takým spôsobom, aby bola odvrátená hrozba. Nejde však o absolútne oprávnenie, lebo zákon ohrozenej osobe dovoľuje konať iba takým spôsobom, ktorý je primeraný okolnostiam ohrozenia, t. j. tak, aby ním zvolené opatrenie zodpovedalo najmä druhu a intenzite ohrozenia, situácii, ktorá bola ohrozením vyvolaná, prípadne možnostiam a schopnostiam ohrozeného. Kritériom primeranosti sa tak posudzuje účelnosť nákladov vynaložených na odstránenie hrozby, na ktorých náhradu má ohrozený právo podľa § 419 OZ, to však iba do výšky zodpovedajúcej výške škody, ktorá bola prijatím primeraného opatrenia odvrátená.

1.1.1 Judikatúra k všeobecnej preventívnej povinnosti podľa § 415 OZ

K všeobecnej preventívnej povinnosti podľa § 415 OZ, k definícii pojmu prevencia v zmysle § 415 OZ a k súvisiacim témam upriamujeme pozornosť na nasledujúcu rozsiahlu judikatúru:

- Všeobecná preventívna povinnosť platí pre výkon každého subjektívneho práva. Zásady občianskoprávnej prevencie a zákazu komukoľvek škodiť (*ne-minem laedere*) sú základnými zásadami občianskeho práva. Každý je povinný zachovávať vždy taký stupeň pozornosti, ktorý možno od neho vzhľadom na konkrétnu časovú a miestnu situáciu rozumne požadovať a ktorý, objektívne posudzované, je spôsobilý zabrániť, alebo aspoň čo najviac obmedziť riziko vzniku škôd na živote, zdraví alebo majetku.

(rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 11. októbra 2006, sp. zn. 25 Cdo 1369/2006)

- Občianskoprávnu prevenciu možno charakterizovať ako súhrn spôsobov a foriem predchádzania ohrozeniu a porušovaniu subjektívnych občianskych práv, t. j. práv, ktoré sú upravované a chránené normami občianskeho hmotného práva v objektívnom zmysle. Vlastný obsah úpravy občianskoprávnej prevencie spočíva v ustanovení určitého systému prevenčných právnych povinností, ako aj nepriaznivých právnych následkov (sankcií) spojených s ich ohrozením, resp. porušením. Inými slovami povedané, každý je podľa § 415 OZ povinný zachovávať vždy taký stupeň ostražitosťi (pozornosti), ktorý možno od neho vzhľadom na konkrétnu časovú a miestnu situáciu rozumne požadovať a ktorý, objektívne posudzované, je spôsobilý zabrániť, alebo aspoň čo najviac obmedziť riziko vzniku škôd na živote, zdraví alebo majetku; uvedené ustanovenie mu však neukladá povinnosť predvídať každý v budúcnosti možný vznik škody. Ak si niekto nepočína v súlade s takto všeobecne ustanovenou právnou povinnosťou, správa sa protiprávne a za splnenia ďalších predpokladov ho za to postihuje občianskoprávna zodpovednosť za škodu – § 420 a 421 OZ.

(rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 25. februára 2003, sp. zn. 25 Cdo 618/2001)

- Ustanovenie § 415 OZ zakladá všeobecnú povinnosť (tzv. generálnu prevenciu), ktorá ukladá povinnosť každého postupovať vzhľadom na konkrétne okolnosti tak, aby nedal príčinu k vzniku škody, jeho použitie prichádza do úvahy, ak nie je iná konkrétna právna úprava vzťahujúca sa na konanie, ktorého protiprávnosť sa posudzuje.

(rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo 14. novembra 2002, sp. zn. 25 Cdo 253/2001)

- Čo sa týka aplikácie § 415 OZ (generálna prevencia), zakladajúcu všeobecnú povinnosť každého počínať si tak, aby svojím konaním nespôsobil škodu na zdraví, na majetku a na iných hodnotách, treba pripomenúť, že použitie tohto ustanovenia prichádza do úvahy len v prípadoch, keď nie je konkrétna právna úprava, ktorá sa vzťahuje na konanie, ktorého protiprávnosť sa posudzuje. Pravidlá cestnej premávky a z toho vyplývajúce práva a povinnosti vodiča sú však upravené podrobne právnymi predpismi.
(rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 18. októbra 2006, sp. zn. 25 Cdo 1184/2006)
- Všeobecná občianskoprávna prevencia je právnou povinnosťou, ktorej porušenie predstavuje protiprávne konanie a má za následok (pri splnení ďalších podmienok) vznik všeobecnej občianskoprávnej povinnosti podľa § 420 OZ.
(rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 27. apríla 2006, sp. zn. 33 Odo 932/2004)
- Ani záver, že bola porušená prevenčná povinnosť v zmysle § 415 OZ, nemožno urobiť bez zistenia, v akom konaní žalovaných, ktoré škodu vyvolalo, toto porušenie spočíva. Ak nie je splnený základný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu, pretože nie je preukázaný skutok, ktorý je príčinou vzniku škody a ktorého sa dopustili žalovaní, nie je nárok na náhradu škody daný.
(rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 25. novembra 2008, sp. zn. 25 Cdo 3234/2006)
- Prevenčná povinnosť všeobecne definovaná v § 415 OZ musí mať v jednotlivých prípadoch konkrétny obsah, teda v danom prípade čo bol žalovaný povinný dať, konať, opomenúť alebo strpieť, aby nedošlo ku škode. Každý vznik škody nemožno kvalifikovať ako konanie určitého subjektu v rozpore s § 415 OZ.
(rozsudok Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 3 Cob 133/2007)
- Zodpovednosť chovateľa za škodu spôsobenú domácky chovaným zvieratom treba posúdiť podľa § 415 a § 420 OZ, a to z hľadiska potrebného dozoru nad chovaným zvieratom.
(rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 25. mája 1979, sp. zn. 3 Cz 31/79, R 5/1981)
- Majiteľ domácky chovaného zvierata je povinný urobiť potrebné opatrenia na to, aby zviera nemohlo spôsobiť škodu; forma opatrení pritom závisí od okolností konkrétneho prípadu.
(rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo 17. marca 2009, sp. zn. 25 Cdo 3516/2007)

- Rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do výchovy, zodpovedá za škodu, ktorá vznikla druhému z rodičov v dôsledku zmarenia styku s dieťaťom aj vtedy, keď tohto rodiča včas neinformoval o objektívnej prekážke (napr. o ochorení dieťaťa) brániacej uskutočneniu styku s maloletým v určenom čase.
(rozsudok Najvyššieho súdu ČSR z 2. decembra 1987, sp. zn. 1 Cz 63/87, R 12/1990)
- Povinnosťou vlastníka vo vzťahu k vlastníkom susedných nehnuteľností sú nielen povinnosti výslovne v zákone vymenované – zdržať sa všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo čím by vážne ohrozoval výkon jeho práv (porovnaj § 127 OZ), ale aj ďalšie povinnosti, ktoré zákon v § 415 OZ ukladá každému, a to vo vzťahu ku všetkým subjektom. Povinnosť počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám, znamená pre vlastníka nehnuteľnosti povinnosť užívať a spravovať svoj majetok tak, aby jeho stav nespôsobil škodu inému, teda dbať aj o to, aby na jeho vlastnom pozemku boli vykonané opatrenia zamedzujúce alebo znižujúce možnosť vzniku škody na zdraví, na majetku alebo na iných hodnotách, a ak už škoda hrozí, vykonať opatrenia na jej odvrátenie.
(rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 20. februára 2002, sp. zn. 25 Cdo 2471/2000)
- Ak bol vlastník pozemku v konkrétnom prípade upozornený na to, že stav porastov na pozemku odôvodňuje hrozbu spôsobenia škody, je jeho povinnosťou (aj keď pozemok odovzdal do užívania inému) užívateľa pozemku aspoň upozorniť na nevyhovujúci stav a na potrebu vykonať potrebné opatrenia. Nesplnenie tejto povinnosti môže mať za následok aj zodpovednosť vlastníka pozemku za škodu vzniknutú zo zlého stavu porastov na jeho pozemku.
(rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 30. apríla 1991, sp. zn. 1 Cz 3/91, R 9/1992)
- Vlastník, správca alebo užívateľ takého pozemku, ktorý nemá povahu chodníka, nie je povinný zabezpečiť (ani s ohľadom na § 415 OZ) úpravu a prispôbenie pozemku pre bežnú chôdzu bez ohľadu na to, že sa na chôdzu fakticky využíva. Nebezpečné miesta na pozemku (napr. nezakrytá jama), ktoré nie sú ani pri zvýšenej opatrnosti viditeľné, alebo nebezpečné zariadenia umiestnené na pozemku, treba zodpovedajúcim spôsobom zabezpečiť pred prístupom (napr. ohradením pozemku alebo jeho časti).
(rozsudok Najvyššieho súdu ČSR z 30. júna 1986, sp. zn. 1 Cz 25/1986, R 36/1988)

- Ak bol mostík riadne udržiavaný a jeho stav kontrolovaný v intervaloch primeraných reálnemu nebezpečenstvu jeho poškodenia, resp. opotrebovania prevádzkou na turistickom chodníku, a napriek tomu nepredvídateľná chyba pri jeho predchádzaní spôsobila žalobkyni škodu, nedošlo ku vzniku škody následkom toho, že by všeobecná prevenčná povinnosť zakotvená v § 415 OZ bola zo strany žalovaného porušená.
(rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 25. februára 2003, sp. zn. 25 Cdo 618/2001)
- Porušenie prevenčnej povinnosti nespočíva len v nedostatočnej zimnej údržbe cesty pre chodcov v parku, ale aj v chýbajúcom upozornení chodcov pre prípad, že včasné odstránenie následkov klimatických javov nebude v zimnom období vždy možné. Aj takéto opatrenie by totiž mohlo zabrániť škode, ktorá vznikla. Miera spoluzavinenia chodca na vzniku škody na zdraví spôsobenej následkom pádu pri chôdzi na ceste, v parku pri poľadovici a v šere treba posudzovať predovšetkým z hľadiska možnosti chodca predísť riziku vzniku škody na zdraví v danom mieste, čase a prispôbiť svoju prechádzku v parku okolnostiam, ktoré mohol predvídať (§ 415 OZ).
(rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 23. februára 2006, sp. zn. 25 Cdo 65/2005)
- Nedodržanie pravidiel športovej hry (napr. futbalu) spočívajúce v použití pravidla nedovoleného (zakázaného) spôsobu hry treba posúdiť ako konanie odporujúce povinnosti počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví (§ 415 OZ). V dôsledku toho ide o porušenie právnej povinnosti, ktorá zakladá zodpovednosť za škodu (§ 420 ods. 1 OZ).
(rozsudok Mestského súdu v Prahe zo 17. mája 1978, sp. zn. 10 Co 190/76, R 16/1980)
- Pri posudzovaní správnosti riešenia otázky zásadného významu je preto potrebné vychádzať zo skutkových zistení, o ktoré svoje rozhodnutie oprel odvolací súd, t. j. že žalobca utrpel úraz pri sledovaní rýchlostnej skúšky automobilovej rally súťaže na voľne prístupnom, od trate neohraničenom mieste (od vozovky bolo oddelené iba plytkou priekopou), ktoré sa nachádzalo na rovnom úseku pozdĺž cesty III. triedy, pričom stál maximálne dva a pol metra od okraja trate, z ktorej šmykom vyšlo pretekárske auto. Je teda zrejmé, že ak nebol tento priestor usporiadateľom pretekov výslovne vyhodnotený ako nebezpečný (ani sám žalobca ho za taký neoznačuje) a ak nebolo divákovi zakázané sa tu zdržovať, bolo na uvážení divákov, či budú preteky sledovať práve v danom mieste. Ak nešlo o miesto, ktoré by naopak

bolo usporiadateľom určené pre divákov, je na mieste posudzovať žalobcov výskyt na takom mieste s poukazom na § 415 OZ, a teda zvažovať, či žalobca tým, že sa na takom mieste zdržoval, porušil povinnosť počínať si vo vzťahu k vlastnej osobe natoľko obozretne, aby zabránil alebo obmedzil možný vznik škody na zdraví, ktorá mu hrozila od prechádzajúcich pretekárskych vozidiel. Odvolací súd preto správne aplikoval § 441 OZ v spojení s § 415 OZ a dôvodil, že žalobca sa v okamihu nehody nachádzal na nebezpečnom mieste v bezprostrednej blízkosti pretekárskej trate, pričom pri bežnej miere opatrnosti musel zvýšené riziko kolízie s vozidlom predpokladať, a preto nemožno nič vytknúť jeho záveru o spoluzavinení žalobcu na vzniku škody, ktorá mu bola spôsobená haváriou súťažného vozidla.

(rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 28. júna 2007, sp. zn. 25 Cdo 1598/2005)

- Zjazdové trate sú verejné a záleží na lyžiarovi, akú si vyberie, a bola to práve žalovaná, ktorá sa približovala zozadu, a teda mala podľa čl. 3 Pravidiel FIS povinnosť vybrať si takú dráhu, aby neohrozila pred ňou jazdiacich lyžiarov. *(uznesenie Najvyššieho súdu ČR z 23. februára 2006, sp. zn. 25 Cdo 1506/2004)*

1.1.2 Judikatúra k osobitnej preventívnej povinnosti podľa § 417 OZ

K osobitnej preventívnej povinnosti podľa § 417 OZ a k súvisiacim témam upriamujeme pozornosť na nasledujúcu judikatúru:

- Ustanovenie § 417 ods. 2 OZ slúži na poskytnutie preventívnej ochrany, pričom pre jeho aplikáciu nie je podmienkou, aby vznik škody hrozil bezprostredne. Musí byť preukázané, že v čase rozhodovania súdu existuje vážne ohrozenie žalobcu alebo jeho majetku. Predpokladom nie je, že k škode už došlo, a nie je ani potrebné, aby hrozilo nebezpečenstvo bezprostredného vzniku škody; postačí, ak ide zatiaľ len o ohrozenie, no vážne, v dôsledku ktorého škoda vznikne v budúcnosti.

(rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 30. mája 2006, sp. zn. 25 Cdo 163/2005)

- Ustanovenie § 417 ods. 2 OZ, podľa ktorého ak ide o vážne ohrozenie, má ohrozený právo sa domáhať, aby súd uložil previesť vhodné a primerané opatrenia na odvrátenie hroziacej škody, je ustanovením preventívneho charakteru. V rámci jeho aplikácie musí byť jednak preukázané, že v čase rozhodovania súdu existuje vážne ohrozenie žalobcu alebo jeho majetku, pričom nie je podmienkou, aby vznik škody bezprostredne hrozil; postačí,